

El llenguatge

Plantar cara As/C/1980

La locució verbal plantar cara és, sens dubte, una locució molt genuïna i popular, cosa que, naturalment, la fa molt recomanable, especialment tenint en compte que n'hi ha molts que semblen ignorar-la i recorren, per expressar el seu significat, a d'altres formes foranes o espúries. Cal convenir, però, que és més aviat pròpia del llenguatge narratiu i que és lògic que hom en prescindeixi en el llenguatge tècnic, d'un to fred i objectiu, que han d'usar certs especialistes com els sociòlegs, els economistes, els comentaristes polítics, etc.

Trobem enraonat, per tant, que referint-se a la crisi econòmica, a la situació política, als problemes socials, als conflictes laborals, etc, creguin convenient de no servir-se de la locució plantar cara, si més no, de no abusar-ne o de no recórrer-hi sistemàticament, i prefereixin el recurs d'un verb de caràcter més asèptic, que no tradueixi tant com plantar cara una actitud individual provocada per circumstàncies més aviat anecdòtiques. A més d'una altra locució verbal, fer cara, que té ja un caràcter més neutre que l'anterior, el verb adequat de què disposem és un derivat de front, afrontar, el qual admet un complement directe que designi aquell fet —la crisi econòmica, els problemes socials, etc— al qual hom fa cara: Cal afrontar decididament la crisi econòmica. Hem d'afrontar una colla de dificultats. També amb aquest mateix valor, la Gran Enciclopèdia Catalana admet l'ús d'un dels derivats de cara, encarar, conjugat pronominalment i amb el complement introduït per la preposició amb: Encarar-se amb les dificultats. Encarar-se amb els problemes. Encarar-s'hi.

Però el verb encarar, usat transitivament, així com els altres dos derivats de cara i de front, acarar i enfrontar, no tenen, segons el Diccionari, el valor que permet d'usar-los en el cas que ens ocupa, tal com molts fan sovint. Uns quants exemples poden il·lustrar sobre el sentit propi d'aquests verbs, que es caracteritzen per un complement directe dual, és a dir, constituït per dos elements, entre els quals s'estableix una relació de cara a cara: Acarar els dos testimonis. Encarar el testimoni amb l'acusat. Enfrontar les dues parts contràries.

Albert Jané